

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 13.Gf.40.257/2024/6-II.

A felperes:

Felperes

(Cím2)

A felperes képviselője:

Szabó Csaba Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szabó Csaba ügyvéd)

(Cím4)

Az alperes:

Alperes

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Nagy István ügyvéd

(Cím5)

A per tárgya: üzletrész vételárának megfizetése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 37.G.42.266/2023/46/1. (2024. szeptember 24.)

A fellebbezést benyújtó fél:

felperes (48. sorszám alatt)

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését az elsőfokú per költségre is kiterjedően helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 889.000 (nyolcszáznyolcvankilencezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes 30.000.000 forint és ennek 2021. március 22-től járó késedelmi kamata megfizetése iránt indított keresetet az alperessel szemben. Elsődlegesen vételár, másodlagosan szerződésszegéssel okozott kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek bruttó 1.905.000 forint ügyvédi munkadíjat.

Ítéletének indokolása szerint a Budai Központi Kerületi Bíróság ügyszám1 és a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú ügyszám2 számú ítélete (a továbbiakban: jogerős ítélet) és a jelen eljárásban szolgáltatott bizonyítási eszközök alapján állapította meg a tényállást. Mindezek értékelésével arra a következtetésre jutott, hogy az alperesnek a perben nem álló felek cég1 Kft.-ben (a továbbiakban: Kft.) fennállt tagsági jogviszonya a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:221. §-án alapuló

elővásárlási jog gyakorlásával létrejött, azonban az alperes az üzletrész vételárát nem fizette meg. Nem vitás, hogy a felperes és a perben nem álló cég³ Kft. (a továbbiakban: Kft2.) a Ptk. 3:167-168. § szerint üzletrész-átruházási szerződést kötött. A szerződés bontó feltételt tartalmazott arra az esetre, ha a felperes az elővásárlási jog jogosultjával szerződést köt. A szerződés létrejöttéhez szükséges lényeges kérdésekben a felperes és a Kft2. megállapodtak, míg a vételár tekintetében úgy rendelkeztek, hogy a Kft2. azt nyomban teljesítette. Ebből következik, hogy Ptk. 6:222. § (1) bekezdés szerint a felperes azonnali fizetésre vonatkozó ajánlatot fogadott el, így a felek között a szerződés az azonnali vételárfizetési kötelezettséggel jött létre, míg a felek jogviszonyát az már nem érinti, hogy a felperes és a Kft2. által egy külön okiratban szerkesztett megállapodás szerint a Kft2. beszámítással vállalta megfizetni a vételárát. Az adásvételi szerződésben foglalt bontó feltétel következtében a felperes és a Kft2. közötti szerződés megszűnt, míg a felek között az alperes elővásárlási jogának gyakorlásával létrejött az üzletrész-átruházási szerződés, és az alperes elkezdte gyakorolni a tagsági jogait. Figyelemmel arra, hogy a beszámítással való teljesítés nem volt része az alperesnek megküldött szerződésnek, a felek jogviszonya szempontjából ennek nem volt jelentősége, és annak sem, hogy az alperesnek nem volt beszámítható követelése a felperessel szemben.

A felek a 2021. május 4. és május 26-án kelt írásbeli nyilatkozataikban kölcsönösen elfogadták a felperes által 2021. április 28-án közölt elállási nyilatkozat visszavonását, és a felperes póthatáridőt is tűzött a vételár kifizetésére. Az alperes késedelme azonban nem szűnt meg, így a póthatáridő elteltével a felperes elállási joga megnyílt, amelyet a Ptk. 6:154. § (2) bekezdés b) pont alapján a 2021. június 2-ai nyilatkozatával gyakorolt. Erre tekintettel az elállási nyilatkozata a Ptk. 6:5. § szerint hatályosult, amely a Ptk. 6:5. § értelmében nem vonható vissza, ezért a 6:213. § alapján megszüntette a szerződést. A felperes ugyan megkísérelte visszavonni ezt a nyilatkozatot is, azonban az alperes a 2021. november 16-ai írásbeli nyilatkozata szerint nem fogadta el. Annak nincs jelentősége, hogy az alperes vitatta az elállás jogszerűségét, mert a felek nem tettek újabb szerződéses kötelmet keletkeztető nyilatkozatot, így az alperes sem állhatott már el a felbontott szerződéstől. A felperes ennek következtében a Ptk. 6:212. § (3) bekezdés miatt nem követelhette a vételár megfizetését, ezért a vételár teljesítése iránti kereset nem alapos.

A másodlagos kereset tekintetében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes megszegte a szerződést, azonban a felperes által állított kár és a szerződésszegés közötti okozati összefüggés nem áll fenn.

A felperes a Kft2. által ajánlott 30.000.000 forint vételárban határozta meg a kárát, amelyet a Kft2. beszámítással vállalt teljesíteni. Azáltal azonban, hogy a felperes és a Kft2. beszámítással történő teljesítésben egyezett meg, a felperes nem 30.000.000 forint készpénzhez jutott hozzá, hanem állítása szerint ilyen összegű tartozását kívánta megszüntetni. Az előzményi eljárásban kihallgatott tanú (Kft2. ügyvezetője) vallomása alapján az eredeti állapot helyreállítása megtörtént, amit annyit jelent, hogy a felperesnek ismét fennáll a tartozása a Kft2.-vel szemben. A kereset alapjául megjelölt jogi tényekre figyelemmel a kárfogalmat a vagyonban bekövetkezett értékcsökkenéseként kell figyelembe venni. A felperes kára csak a tartozás fennmaradása miatt következhetne be, azonban nem bizonyította, hogy ténylegesen 30.000.000 forint összegű tartozása állt fenn a Kft2.-vel szemben, így az okozati összefüggés hiányától függetlenül sem lehetett megállapítani, hogy 30.000.000 forint kár érte a felperest. Az alperes a szakértő kirendelését az elsődleges keresettel szembeni védekezéshez kérte. Az üzletrész jelenlegi értékére a felek egyezően

nyilatkoztak, ezért a felperes indítványa alapján nem kellett szakértőt kirendelni ennek megállapítására.

[3] Az ítélet elleni fellebbezésében a felperes elsődlegesen annak megváltoztatását kérte azzal, hogy a másodfokú bíróság kötelezze az alperest 30.000.000 forint kártérítés megfizetésére. Arra az esetre, ha az elsődleges kérelem azért nem teljesíthető, mert szükséges az eljárás megismétlése vagy kiegészítése, a másodfokú bíróság helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítéletet és utasítsa új eljárásra az elsőfokú bíróságot.

Fellebbezésének indokai szerint a jogerős ítélet is tartalmazza, hogy a felperesnek tartozása állt fenn a Kft2. ügyvezetőjével szemben, amelyet az ügyvezető a Kft2.-re engedményezett. Az ítélet azt is tartalmazza, hogy a felperes szabadulni akart az üzletrésztől, amit a Kft2. meg kívánt vásárolni, mert nagy lehetőséget látott benne. A Kft2. ügyvezetőjének az előzményi eljárásban tett tanúvallomása megerősítette, hogy ténylegesen fennállt a követelés a felperessel szemben, amit az üzletrész átruházási szerződéssel kívántak megszüntetni. A tanúvallomás és a megállapodás alátámasztotta a valós üzleti szándékot és a 30.000.000 forint vételár beszámítás és engedményezés útján történő rendezését. A felperes idézte a Ptk. 6:215. § (1) és (3) bekezdést, a 6:137. §-t, a 6:142. §-t és a 6:143. § (3) bekezdést, egyúttal utalt a BDT2004. 1012. számú eseti döntésre. Kiemelte, hogy az alperes a 2021. május 4-ei írásbeli nyilatkozatában elismerte, hogy a felperesnek jár a vételár, azonban a vételárfizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezzel szerződésszegést követett el, amely szándékos magatartásnak minősül. Mindez megalapozza a Ptk. 6:142. § és a 6:143. § (3) bekezdés szerinti kártérítési igényt.

Az elsőfokú bíróság ítéletének két ellentétes megállapítása van. Egyrészt megállapítja, hogy a felperes tartozása újra fennállt a Kft2.-vel szemben, másrészt a felperesnek bizonyítani kellett volna, hogy 30.000.000 forint összegű tartozás ténylegesen fennállt. Idézte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (1) és (5) bekezdést, és kiemelte, hogy az ítélet jogi indokolása nem tartalmazza azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság nem találta bizonyítottnak a felperes által állított vagyoni hátrányt. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a keresetben megjelölt vagyoni kár bekövetkezett, amit a szerződésszegés, a kár és az okozati összefüggés tekintetében a felperes bizonyított, ezért a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c) és d) pontjára utalva kérte az elsőfokú bíróság ítéletének anyagi jogi felülbírálatát.

Hivatkozott a Kúria ügyszám4 számú, valamint ügyszám5 számú eseti döntésére, amelynek ténybeli alapja azonos abban a részében, hogy a Kft2. engedményezéssel megszerezte a felperessel szembeni követelést, és a üzletrész-átruházási szerződés teljesítésének módja beszámítás volt. Ennek joghatásaként meg kívánták szüntetni a felperes tartozását, azonban a bontó feltétel miatt a tartozás feléledt, mert a felek helyreállították az eredeti állapotot. A cégnyilvántartásban változatlanul az alperes néven szerepel az üzletrész, és a felperes el volt zárva attól a lehetőségtől, hogy ismét értékesítse. Ha a felperes vissza is kapta volna, már nem tudta volna értékesíteni, hiszen nem képvisel üzleti értéket. Azáltal, hogy a szerződés úgy szűnt meg, hogy az alperes nem fizette meg a vételárat, az üzletrész és az üzletrész értéke is 0 forint lett, ezáltal a felperes terhén maradt a 30.000.000 forintos követelés. Mindezek alapján kétséget kizáró módon megállapítható, hogy az alperes felróható magatartása idézte elő az adásvételi szerződés felbontását és a felperes vagyoni hátrányának bekövetkezését.

Az alperes nem bizonyította a kárfelelősség alóli mentesülés törvényi feltételeit (Ptk. 6:142. §), mert tudatos és célzatos döntése volt a szerződéskötéssel azonnali esedékességgel megfizetni vállalt vételár teljesítésének megtagadása, és nem hivatkozhat elkerülhetetlen külső körülményre sem. A bizonyítékok okszerű mérlegelésével az elsőfokú bíróságnak helyesen arra a következtetésre kellett volna jutni, hogy az alperes magatartásával okozati összefüggésben a másodlagos keresetben megjelölt kár bekövetkezett.

Az elsőfokú bíróságnak már a perfelvételi szakban fel kellett ismernie, hogy nem találta megfelelő bizonyítási eszköznek kártérítés alapjául szolgáló bizonyítékként a Kft2. ügyvezetőjének tanúvallomását, illetőleg az előzményi per anyagát. Erre tekintettel vissza kellett volna utasítania a keresetváltoztatás iránti kérelmet. Ha mégis perfelvételre alkalmasnak tartotta, még a perfelvételi szakaszban a Pp. 183. § (1) bekezdés alapján a jogvita keretének kialakításában közre kellett volna hatnia. Ez a mulasztás sérti a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő és a bírói út igénybevételéhez való jogát, mert elvette a felperestől azt a lehetőséget, hogy kiegészítse a keresetét, amelyre a másodfokú eljárásban már kis esélye van, így az ítélet sérti a Pp. 176. § (1)-(2) bekezdést.

[4] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[5] Kiemelte, hogy a 2021. június 2-ai elállási nyilatkozat megszüntette az üzletrész átruházási szerződést. A felperes a másodlagos keresetét a Pp.-nek megfelelően terjesztette elő, és fel sem merülhet a Pp. 176. § alkalmazása. Meghatározta a tényállítását, annak bizonyítékait, és további bizonyítást nem ajánlott fel. Az alperes az elsőfokú eljárásban kérte a másodlagos kereset elutasítását is, és előadta valamennyi kifogását a másodlagos keresettel kapcsolatban. Az elsőfokú bíróság számos anyagi pervezetést közölt a felekkel, és arról is tájékoztatta a felperest, hogy a kár mértéke, valamint az okozatosság szakkérdés, így a felperes köteles bizonyítani. A felperes arra az esetre kérte a 2024. június 13-ai piaci érték megállapítását és szakértő kirendelését, ha az elsőfokú bíróság nem fogadja el, hogy az üzletrész jelenlegi értéke 0 forint. A felperes nem a Pp. 275. §-nak megfelelően terjesztette elő a bizonyítási indítványt, mert feltételhez kötötte, emellett szükségtelen volt, így azt az elsőfokú bíróság jogszerűen mellőzhette. A felperesnek nem az üzletrész értékét kellett volna szakértővel meghatározni bármely időpontban, hanem a kár mértékét. A felperes ezzel is elkésett, így indokolt lett volna a bizonyítási indítvány elutasítása is. Az elsőfokú bíróságnak nem kötelessége, hogy megmagyarázza a felperesnek a kereset felépítését. A felperes nem tartotta fontosnak a kár bizonyítását, és fel sem ajánlott okszerű bizonyítást. Az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a felperes terhére értékelte a bizonyíthatatlanság tényét. A felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a Kft2.-vel szemben milyen ténybeli alapon és feltételekkel keletkezett 30.000.000 forint összegű követelése. Ehhez képest további kérdés, hogy az elővásárlási jog érvényesítése folytán elszámolt-e a Kft2.-vel, amelynek hiányában mi lett a beszámítással érvényesített követelés sorsa. Ezekre a kérdésekre a felperes nem ajánlott fel bizonyítást. Erre tekintettel okszerűtlen és eljárás jogi szempontból kifogásolható, elkésett bizonyítási indítványt tett, mert nem az az üzletrész értéke volt a kérdés, hanem az, hogy az alperes szerződésszegő magatartásával okozati összefüggésben milyen mértékű kár érte a felperest.

[6] A fellebbezés nem alapos.

[7] A felperes egymással eshetőleges viszonyban álló több keresetet terjesztett elő. Elsődlegesen vételár megfizetésére kérte kötelezni az alperest, illetőleg az üzletrész-átruházási szerződés megszűnése esetére másodlagosan szerződésszegéssel okozott kár megtérítését kérte. A keresetlevél előterjesztéséhez és a perindításhoz fűződő joghatások a Pp. 173. § (4) bekezdés, illetőleg a Pp. 180. § (3) bekezdés alapján valamennyi keresetre nézve beálltak. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság az egymással eshetőleges viszonyban álló keresetekről a Pp. 342. § (4) bekezdés szerint azok előterjesztésének sorrendjében döntött, és a felperes egyik fellebbezése sem terjedt ki az elsődleges keresetet elutasító rendelkezésre, a vételár iránti követelés elutasítását tartalmazó döntés Pp. 358. § (5) bekezdés szerinti jogerőre emelkedése folytán a másodfokú bíróság a Pp. 370. § (1) bekezdésben előírt korlátok között kizárólag a másodlagos kereseti kérelmet elutasító rendelkezést bírálhatta felül.

[8] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a felperes másodlagos keresetét elbíráló döntésével és annak indokolásával is egyetértett, amelyet csupán a felperes fellebbezésére tekintettel egészít ki.

[9] Az elsődleges kereset elutasításához fűződő, a Pp. 360. § (1) bekezdésben szabályozott anyagi jogerő hatás folytán a továbbiakban a felek jogviszonyában már nem tehető vitássá, hogy az alperes az üzletrész vételárának teljesítésével késedelembe esett, ezért a Ptk. 6:154. § (2) bekezdés b) pont alapján megillette a jogosultság a felperest a szerződéstől történő elállásra, amelynek következtében a felperes 2021. június 2-i nyilatkozata a Ptk. 6:213. § szerint megszüntette az üzletrész-átruházási szerződést. Ebből kiindulva a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy az alperes az üzletrész-átruházási szerződést megszegte, ezért a felperes az objektív jogkövetkezmények mellett arra is jogosulttá vált, hogy a késedelem miatt esetlegesen keletkezett kárát is követelje az alperestől.

[10] Az alperes érdemi ellenkérelmével szemben a Pp. 265. § (1) bekezdés alapján a felperesnek kellett bizonyítani, hogy az alperes szerződésszegő magatartásával okozati összefüggésben őt a kereseti kérelemben meghatározott mértékű kár érte (Ptk. 6:142. §), amelyhez azonban nem elegendő a károkozóként megjelölt személy szerződésszegést megvalósító jogellenes magatartásának igazolása, mert a kérelem teljesítéséhez annak alátámasztása is szükséges, hogy ezzel okozati összefüggésben a vagyoni hátránya ténylegesen bekövetkezett [Ptk. 6:519. §, 6:522. § (1) bekezdés]. Ebben az esetben a szerződésszegéssel okozott kártérítési felelősség alapja az alperes szerződésszegésével (fizetési késedelmével) okozati összefüggésben bekövetkezett kár keletkezése, amelyhez azt is elő kell adni, hogy a jogellenes magatartás miként vezetett el a felperes által állított vagyoni hátrány bekövetkezéséhez.

[11] A késedelemmel okozati összefüggésben a szolgáltatás tárgyában is keletkezhet kár, de bekövetkezhet következményi kárként is. A felperes lényegében egyrészt a szolgáltatás tárgyában bekövetkezett vagyoni hátrányra alapította a követelését, mert arra is hivatkozott, hogy az üzletrész értéke az adásvételi szerződés megkötése és az elállás

időpontja között a kereseti kérelemben meghatározott mértékben csökkent, amelynek következtében az alperes szerződésszegésével okozati összefüggésben a vagyonában értékcsökkenés keletkezett.

[12] Kártérítés címén meg kell téríteni a szolgáltatás tárgyában keletkezett kárt [Ptk. 6:143. § (1) bekezdés]. A felperes a szolgáltatás tárgyában bekövetkezett kár – őt ért közvetlen vagyoni hátrány – ténybeli alapjaként arra hivatkozott, hogy az üzletrésze a Kft. fizetéseképtelensége és a felszámolása miatt vált értéktelenné, ezért az eredeti állapot helyreállításával az üzletrész elvesztett értékének megfelelő mértékű kár érte. Ehhez képest az üzletrész tagsági jogokat megtestesítő vagyoni értékű jog, ezért erre a sajátosságára tekintettel a fizetési késedelemmel megvalósult szerződésszegő magatartás és a vagyoni hátrány (értékvesztés) közötti okozati összefüggés kizárólag abban az esetben állapítható meg, ha a felperes azt is bizonyítja, hogy az üzletrész értékcsökkenése a Kft. fizetéseképtelensége és felszámolása miatt valóban okozati összefüggésbe hozható az alperes szerződésszegő magatartásával, és ezáltal azzal, hogy az érintett időszakban az alperes mint a Kft. tagja gyakorolta az üzletrész feletti tulajdonosi jogokat. A felperes azonban ilyen következtetésre alapot adó értékelhető tényállítást nem adott elő.

[13] Az alapvető üzleti és személyi kérdéseiben való döntéshozatal, valamint a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása és a nyereség felosztásáról való döntés a gazdasági társaság legfőbb szervének – kft. esetén a taggyűlés [Ptk. 3:188. § (1) bekezdés] – hatáskörébe tartozik [Ptk. 3:109. § (1)-(2) bekezdés]. A tag kizárólag az egyszemélyes társaságnál gyakorolja a legfőbb szerv hatáskörét [Ptk. 3:109. § (4) bekezdés]. Az üzletrész értékét elsősorban a társaság gazdálkodása, az ebből eredő likvid vagyoni helyzete, és nem a szavazati jogok egy részével rendelkező egyes tagok személyes döntése határozza meg, mert a tag csupán a tagsági jogainak, elsősorban a szavazati jogának gyakorlásával tudja közvetett módon befolyásolni a társaság gazdálkodását, míg a társaság nevében az ügyvezető köti a társaság vagyonát meghatározó szerződéseket. Az ügyvezető a feladatát önállóan látja el, akit a nem egyszemélyes társaság tagja nem is utasíthat [Ptk. 3:112. § (2) bekezdés].

[14] Nem vitás tény – amit a cégnyilvántartás adatai is alátámasztanak – hogy a felszámolás időpontjáig a Kft.-nek több tagja is volt, és még csak nem is az alperes volt a társaság nevében eljáró vezető tisztségviselő, így további tények előadásának és bizonyításának hiányában nem állapítható meg, hogy az alperes mint a Kft. tagja miként befolyásolhatta a társaságnak az üzletrész értékére is kiható gazdasági döntéseit. A felperes nem adta elő, hogy az alperesnek tagként milyen szerepe volt a Kft. gazdasági döntéseinek meghozatalában, ugyanakkor az alperesnek a felperesi üzletrész arányával növelt szavazati jogából nem következik, hogy a társaság nevében vagy helyett saját személyében olyan döntéseket hozott, amely a társaság likviditási helyzetét olyan mértékben befolyásolta, amely a Kft. fizetéseképtelenségéhez és a felszámolásához vezetett.

[15] Ezzel szemben az sem vitás, hogy a perben nem álló, de a felperes ügyvezetésével működő cég4 Kft.-vel (a továbbiakban: Kft3.) 2017. február 7-én megkötött és 2017. július 15-én módosított kölcsönszerződés alapján a Kft.-nek jelentős tartozása állt fenn a Kft3.-mal szemben, amely közel négy évvel korábban keletkezett, mint az üzletrész-átruházási szerződés. A felszámolást elrendelő végzésből (Fővárosi Törvényszék ügyszám3) az is egyértelműen megállapítható, hogy a Kft3. nem csupán az egyik hitelezője a Kft.-nek, hanem annak képviselőjében kifejezetten a felperes kezdeményezte a Kft. felszámolását. Ilyen

adatok mellett különösen nem vonható le olyan következtetés, hogy a felszámolási eljárás megindításához és ezáltal az üzletrész értékvesztéséhez az alperes teljesítési késedelme, illetőleg a tagsági jogok gyakorlása vezetett.

[16] Az ismertetett indokokra tekintettel a felperesnek mint bizonyító félnek nem sikerült bizonyítania az alperes teljesítési késedelme és a szerződés tárgyában (üzletrész) bekövetkezett értékcsökkenés közötti az okozati összefüggést.

[17] A felperes emellett következményi kárra is hivatkozott, mert azt állította, hogy az alperes szerződésszegő magatartásával okozati összefüggésben a Kft2.-vel szemben fennállt követelése nem szűnt meg. A perben nem vitás adatok szerint az alperes az adásvételi szerződés megkötésekor nem ismerte a teljesítés módját, mert az elővásárlási jogosultaknak nem küldték meg a beszámítást tartalmazó megállapodást. A felek közötti jogvita később kifejezetten amiatt keletkezett, hogy az elővásárlási jogosultak erről nem is tudtak, és kétségessé vált számukra, hogy az adásvételi szerződésben feltüntetett vételár értéke megfelel a beszámítással megszüntetni kívánt követelés értékének. A fizetési késedelemben megvalósuló szerződésszegéssel ugyanakkor semmilyen okozati összefüggésben nem áll az a tény, hogy a Kft2. a felperessel szemben miként vállalta a vételár teljesítését. Az elővásárlási jogosultak kizárólag az üzletrész átruházási szerződés tartalma alapján nyilatkozhattak a vételi szándékukról. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság további adatok, nyilatkozatok és bizonyítékok hiányában helyesen állapította meg, hogy nem bizonyított a felperesnek az a tényállítás, hogy a Kft2.-vel szemben fennálló, és a vételár teljesítésével megszüntetni kívánt tartozása egyáltalán fennállt-e, és a felek a vételárba történő beszámítás útján milyen összegű követelés megszűnését helyezték kilátásba.

[18] Mindezen a jogerős ítélethez fűződő anyagi jogerő hatás sem változtat, mert a keresettel érdemben elbírált érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje arra terjedt ki, hogy a 2021. január 18-án megkötött üzletrész átruházási szerződés a felperes által a perben előadott okokból nem minősül érvénytelennek [Pp. 360. § (1) bekezdés]. A jogerős ítéletnek a felperes és a perben álló Kft2. közötti jogviszonyhoz fűzött – elsősorban a Kft2. ügyvezetőjének a jelen per szempontjából érdemi információt nem tartalmazó tanúvallomását is értékelő – indokolásához értelemszerűen nem fűződik a Pp. 360. § (1) bekezdés szerinti anyagi jogerő. A másodfokú bíróság azonban ebben az eljárásban a felperes kártérítés iránti követelésének elbírálásánál nyilvánvalóan nem hagyhatta figyelmen kívül, hogy az előzményi eljárásban tanúként kihallgatott Kft2. ügyvezetője megtagadta a választ arra a kérdésre, hogy az alperessel szemben milyen jogviszonyból származó és milyen összegű követelése állt fenn, amelyet a Kft2.-re engedményezett (Budai Központi Kerületi Bíróság ügyszám6 számú jegyzőkönyv 5. oldal 3-4. bekezdés). Kifejezetten az üzletrész átruházási szerződésnek az elővásárlási jog gyakorlásához fűzött bontó feltétele eredményezte, hogy a beszámítással érintett követelés és az üzletrész átruházási szerződésben kikötött vételár értékének azonossága – különös tekintettel az ismertetett tanúvallomásra is – nem állapítható meg, ezáltal az sem, hogy az elővásárlási jog gyakorlásával és a fizetési késedelemmel okozati összefüggésben a felperes vagyona az engedményezett követelés fennállása folytán egyáltalán csökkent-e, illetőleg milyen mértékben.

[19] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt is helyesen állapította meg, hogy a felperes a beszámítás alapjául szolgáló követelés létrejöttét, fennállását és esedékességét nem tudta bizonyítékokkal alátámasztani, ezért valós tényként nem állapítható meg, hogy az

alperes fizetési késedelmével okozati összefüggésben a Kft2.-vel szemben fennállt követelésének ténybeli alapján a keresetben meghatározott mértékű következményi kára keletkezett.

[20] A Pp. 237. § (1) bekezdés alapján a bíróság közrehatási tevékenysége abban az esetben áll fenn, ha a fél perfelvételi nyilatkozata hiányos, nem kellően részletezett vagy ellentmondó, míg a jogvita kereteit a perfelvétel tartalma (Pp. 183. §) határozza meg. Az anyagi pervezetés is csak a perfelvétel keretei között gyakorolható, amely irányadó a Pp. 237. § (2) bekezdés szerinti anyagi pervezetés körében előírt közrehatási tevékenységekre is. A felperes keresete és az annak alapjául előadott tények között nem állt fenn olyan tartalmi ellentmondás, amely az elsőfokú bíróság közrehatását indokolta volna, ugyanakkor a közrehatás lehetősége nem ad alapot arra, hogy a bíróság az érvényesített jogot és az annak alapjául megjelölt bizonyítási eszközök bizonyító erejét előzetesen értékelje. A felperes kereseti tényelőadása és a megjelölt bizonyítási eszközök közötti összefüggés elbírálása nem a perelőfeltételek értékeléséhez, hanem a per érdemi eldöntéséhez tartozó bírói tevékenység, ezért a felperes alaptalanul sérelmezte a közrehatás és az anyagi pervezetés hiányát. Ebből következik, hogy a felperes által állított okok miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének a Pp. 381. §-ban szabályozott eljárási feltételei nem álltak fenn, ezáltal a másodlagos fellebbezési kérelem sem alapos.

[21] A kifejtett indokok alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a fellebbezésben előadott okok miatt nem jogszabálysértő, ezért a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében – a Pp. 386. § (4) bekezdés alapján visszautalva annak helyes indokaira – helybenhagyta.

[22] A felperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a másodfokú eljárással kapcsolatos költségeit maga viseli, míg a Pp. 83. § (1) bekezdés alapján köteles az alperes ügyvédi munkadíjban felmerülő másodfokú perköltségét megfizetni, amelynek összegét a másodfokú bíróság 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a alapján állapított meg.

Budapest, 2025. március 26.

Dr. Pusztai Anita s.k.

a tanács elnöke

Dr. Bleier Judit s.k.

Dr. Ócsai Beatrix Márta s.k.

előadó bíró

bíró